

ESITE

USKONNOLLISTEN KOHTEIDEN HENKILÖKUNNALLE

“Parempi koulutus luo valmiudet parempaan ennaltaehkäisyyn, suojeluun ja reagointi valmiuteen erityyppisiin terroriuhkiin ja hyökkäyksiä vastaan, joita voi esiintyä kirkkokuntia, kirkkoja ja muita uskonnollisia ympäristöjä kohtaan, mukaan lukien hyökkäykset kemiallisilla, biologisilla sekä säteilymateriaaleilla.”

This project is funded by the European Union's
Internal Security Fund – Police under Grant
Agreement No. 101034230 – ProSPeReS

prosperes.eu

Johdanto

Uskonnollisten kohteiden katsotaan olevan erityisen haavoittuvia hyökkäyksille niiden avoimuuden ja saavutettavuuden vuoksi, sekä siksi, että niissä sovelletaan yleensä varsin rajoitettuja turvatoimia.

ProSPeReS-hankkeen tavoitteena on kohottaa uskonnollisten kohteiden suojelua ylläpitämällä tasapainoa turvatoimien ja uskonyhteisölle tarkoitettujen paikkojen avoimen luonteen välillä.

Tämä voidaan saavuttaa uskonnollisten paikkojen ylläpitäjien, julkisten palvelujen ja turvallisuusasiantuntijoiden välisellä yhteistyöllä, riskinarvioinnilla, yleisen tietoisuuden lisäämisellä (erityisesti tärkeimpien edunsaajien eli papiston ja uskoa harjoittavien keskuudessa) sekä kattavan suojelujärjestelmän kehittämällä ja validoinnilla.

Hanke on tuottanut työvälineitä ja toimintamalleja (mukaan lukien työväline, jonka pohjana on muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston kehittämä EU:n haavoittuvuuden arviointiväline), koulutusta (mukaan lukien verkko-oppiminen virtuaalitodellisuuden avulla), oppimateriaaleja ja turvatoimia, jotka kattavat koko hätätilanteen varautumisesta toipumiseen ja lopuksi esimerkin

turvallisuusjärjestelmästä (mallin) uskonnollisiin sisä- ja ulkokokoontumisiin sekä joukon käytännöllisiä suosituksia.

Malli sisältää tehokkaimmat yhteistyömenetelmät viranomaisten ja palvelujen, uskonnollisten johtajien, erilaisten uskonnollisten instituutioiden, turvallisuusasiantuntijoiden ja ammatinharjoittajien välillä.

Tehokas viestintä on keskeinen tekijä luotaessa vankkaa pohjaa muuttuneiden tarpeiden, odotusten ja parhaiden käytäntöjen jakamiseksi, tietämyksen ja kokemusten vaihtamiseksi teknologisten ja muiden kuin teknologisten ratkaisujen käytöstä niin olemassa olevien kuin mahdollisten uusien innovaatioidenkin luomiseksi yhteiskunnan turvallisuuden parantamiseksi.

Uskon harjoittamiseen tarkoitettujen ympäristöjen ja kohteiden turvallisuuden hyvä organisointi ja henkilöstön oikea-aikaiset ja tehokkaat toimet voivat tarjota parempaa suojelua ja mahdollisesti pelastaa ihmishenkiä.

Tämä opas on osa EU:n ProSPeReS-hankkeen tietoisuuden lisäämiskampanjaa, jonka tunnuslauseena on:

“On parempi tietää”

TARKENNUS

Tämän esitteen tarkoituksena ei ole korvata voimassa olevia määräyksiä tai turvallisuuskäytänteitä, vaan sen tarkoituksena on jakaa käytännön neuvoja.

Tämän esitteen sisältö edustaa ainoastaan sen laatijan näkemyksiä ja on hänen yksinomaisella vastuullaan. Euroopan komissio ei ota vastuuta sen sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Tehokkaan yhteisen turvallisuuden kehittäminen perustuu 5 pilariin:

- ennaltaehkäisy, joka perustuu kattavaan valmisteluun ja kokonaisvaltaiseen turvallisuuden organisointiin,
- suojautumiseen haavoittuvuuksien vähentämiseksi,
- uhkien tunnistamiseen ja havaitsemiseen,
- uhkiin reagoimiseen
- terrori-iskujen vaikutusten lieventämiseen

Ihmisten suojeleminen uskonyhteisölle tarkoitetuissa paikoissa ja suurissa kokoontumisissa on osa institutionaalista mekanismia, jota voidaan vahvistaa paikallistasolla keskinäisellä yhteistyöllä turvallisuustoimenpiteiden ja -palvelujen tehokkuuden parantamiseksi.

“ Olemme kaikki vastuullisia niin omasta kuin muidenkin turvallisuudesta.”

Milloin uskonnollisia tilaisuuksia järjestetään?

Uskonnollisia tilaisuuksia ja seremonioita voidaan järjestää juhlapyhinä tai vapaa-ajalla, ja ne ovat periaatteessa yleisesti sallittuja.

Asianomaiset paikallisviranomaiset voivat tukea, mukauttaa tai rajoittaa uskonnollisten tapahtumien ja seremonioiden järjestämistä turvallisuusolosuhteiden muuttuessa.

Paikallisen kohdistetun hyökkäyksen tai erittäin suuren riskin yhteydessä asianomaiset viranomaiset voivat kieltää uskonnolliset tapahtumat ja suuret kokoontumiset.

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

1. Haavoittuvuus ja uhka-arviointien järjestäminen

Määritelmä

Haavoittuvuus- ja riskiarviointi sisältää prosessin, jossa määritellään, tunnistetaan, luokitellaan ja priorisoidaan hyökkäyksille alttiit haavoittuvuudet, jotka johtuvat useista tekijöistä, kuten esimerkiksi ihmisten suuresta määrästä tietyssä paikassa tietyssä aikana sekä turvatoimien puutteellisuudesta.

Tavoite

Haavoittuvuus- ja riskienarviointien avulla pyritään ottamaan käyttöön vankka metodologinen lähestymistapa, jolla tuetaan myöhemmin määritettyjä yhteisiä tarpeita ja vaatimuksia uskonyhteisölle tarkoitettujen paikkojen turvallisuustason nostamiseksi. Kattava haavoittuvuus- ja/tai riskienarviointi yhdessä riskinhallintaohjelman kanssa (kuten ISO 31000:2018 -standardin riskinhallintaohjeet) voi auttaa sidosryhmiä parantamaan (julkisten) tilojensa suojelua ottamalla käyttöön kohdennettuja ja perusteltuja turvatoimenpiteitä ja tekemällä tietoon perustuvia päätöksiä.

Mitä tehdä

- Kartoitetaan kaikki sidosryhmät, jotka voivat osallistua uskonyhteisölle tarkoitettujen paikkojen suojeluun.
- Järjestetään haavoittuvuuksien arviointia käsittelevä työpaja, joka muodostuu asiantuntijoista (asiantuntijaryhmä). Osallistujia voisivat olla esimerkiksi seuraavat tahot: paikalliset viranomaiset, ensivasteyksiköt, kunnan henkilöstö, kansalaisten etujärjestöt, paikallinen kauppa, kaupunkisuunnittelijat, turvallisuusratkaisujen tarjoajat jne.

On erittäin tärkeää, että ennen työpajan järjestämistä kaikki taustatiedot uskonyhteisölle tarkoitetuista paikoista ja niiden toiminnasta kerätään ja annetaan osallistujien käyttöön ennen työpajaa.

Tiedot voivat sisältää mm:

- Kuvaus uskonyhteisölle tarkoitetun paikan taustasta (kulkuväylät, liikennevälineet, pelastuspalvelut, naapurusto) ja sen tarkoituksesta.
- Kuvaus sen päivittäisestä toiminnasta.
- Kuvaus sen toiminnasta ja kohdealueesta suurten tapahtumien aikana.
- Kuvaus uskonyhteisölle tarkoitetun paikan infrastruktuurista, mukaan lukien sen kriittiset toiminnot.
- Uskonyhteisölle tarkoitetun paikan kokonaisuuden tunteminen: rakennusten sijoittelu, tilojen, reittien ja varauloskäyntien kehittäminen.
- Kriittisten rakennusten (esim. kirkko) karttojen, pohjapiirrosten tai arkkitehtonisten piirustusten toimittaminen.
- Turvallisuustoimenpiteiden ja -menettelyjen soveltaminen päivittäin ja tilaisuuksissa, mukaan lukien paikallinen koulutusviranomaisten ja ensivasteyksiköiden läsnäolo.
- Ilmoitus suurten väkijoukkojen keskittymäkohdista ("kuumat alueet", joilla väkijoukkojen tiheys on suurin vrt. konsertit tms. massatapahtumat).
- Raportti uskonyhteisölle tarkoitetun paikan aiemmista turvallisuus- ja vaaratilanteista.

Haavoittuvuuksien arviointiväline (VAT lite)

ProSPeReS-haavoittuvuuden arviointityökalun (Vulnerability assessment tool) - lite-versiota (VAT Lite) voidaan käyttää uskonnonharjoituspaikkojen pikakatselmuksena yleisen riskitason määrittämiseksi (ja riskien käsittelyyn, kuten parannettuihin turvatoimiin tai sosiaalisiin innovatiivisiin ratkaisuihin mahdollisten riskien torjumiseksi) alla esiteltyjen tyyppisten riskien osalta. Joissakin tapauksissa turvallisuus riskinarviointien tekeminen voi tuntua hyvin vaikealta tehtävältä. ProSPeReS VAT Liten tavoitteena on auttaa paikallisia uskonnonharjoituspaikkoja/seurakuntia tekemällä riskienarviointiprosessista hieman kevyempi ja helpompi toteuttaa. Jos VAT Lite osoittaa, että riski on keskitasoa suurempi, on suositeltavaa ottaa yhteyttä paikallisiin viranomaisiin, jotta voidaan keskustella asiantuntijoiden suorittamasta perusteellisemmasta riskinarvioinnista.

VAT lite pähkinänkuoressa

Esimerkki VAT Lite lomakemallista B

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

2. Miten tunnistaa terrorismiuhkan indikaattorit?

Mihin kiinnittää huomiota?

- Käyttäytyminen, joka viittaa "vihamieliseen tiedusteluun" - tähän voi liittyä epätavallista uteliaisuutta, joka liittyy uskonyhteisölle tarkoitettujen paikkojen turvatoimiin ja organisaatioon, esimerkiksi ihmisten ja ajoneuvojen tulon ja menon pitkäaikaista tarkkailua, valokuvien ja videoiden ottamista, epäilyttäviä ajoneuvoja (matkustajien kanssa tai ilman matkustajia) tai henkilöä, joka pysyttelee samassa paikassa pitkiä aikoja. Muita indikaattoreita voivat olla sanalliset uhkaukset, uhkaavat laput tai nimettömät puhelut.
- Vuodenaikaan nähden epätavallinen pukeutuminen - tähän voi liittyä vaatteiden käyttäminen henkilön henkilöllisyyden tai hänen mukanaan mahdollisesti olevan esineen salaamiseksi.
- Rakennuksen lähelle sopimattomaan paikkaan pysäköidyt ajoneuvot - tämä voi tarkoittaa, että ajoneuvo on rajoitetulla alueella tai pysäköinti on paikallisten määräysten vastaista.
- Alihankkijat, tavarantoimittajat / kuriirit tai muut henkilöt, joilla on laillinen yhteys uskonyhteisölle tarkoitetuille paikoille, mutta toimivat normaalin tehtävänsä ja vastualueensa ulkopuolella - tämä voi tarkoittaa odottamattomia toimituksia, heidän läsnäoloaan normaalin työajan ulkopuolella tai heidän näkemistään työmaan sellaisella alueella, jossa heidän ei normaalisti odoteta käyvän.
- Hylätyt laukut ja epäilyttävät esineet tai paketit.

Rafal Kowalczyk based on © pigprox, Adobe Stock

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

3. Miten tunnistetaan mahdolliset merkit yksilön altistumisesta radikalisoitumiselle?

Riskitekijät voivat muodostua fyysisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä, jossa rikoksia tapahtuu, mutta ne voivat syntyä myös yksilötasolla. Yksilölliset riskitekijät tarkoittavat yksilön radikalisoitumisessa tapahtuvia sisäisiä prosesseja.

Radikalisoituneet henkilöt voivat aiheuttaa vaaraa uskonyhteisölle tarkoitettujen paikkojen yleiselle turvallisuudelle. Euroopan rajoilla on nähty myös yksittäisten terroristien tekemiä vakavia iskuja.

Kun yksilö alkaa: **sukeltaa hyvin syvälle "me heitä vastaan" -ajatteluun**, radikalisoitumisprosessi voi alkaa.

Varsinkin silloin kun tällainen vastakkainasettelu syntyy (yhteiskunta nähdään "me vastaan he" -asetelmana), voidaan toista ihmistä pitää hänen mielessään vihollisena. Uskonnon ollessa kyseessä silloin, kun radikalisoitunut henkilö ei enää kykene erottamaan yksittäisiä henkilöitä uskonnollisesta ideologiasta, hän määrittelee heidät vain kyseisen uskonyhteisön jäseniksi.

Nämä yksittäiset riskitekijät ovat usein sellaisia tekijöitä kuin:

- sosiaalisen kanssakäynnin ja kommunikaatiokyvyn puute,
- narsistinen persoonallisuushäiriö,
- itsemurha-aiheet ja muut.

Kaikki ääriaineiksia ja tiettyjä persoonallisuuden piirteitä omaavat yksilöt eivät kuitenkaan toimi näiden näkemysten mukaisesti.

EU:n komission **Radicalisation Awareness Network** (RAN) kuvaa yksittäisiä toimijoita käsittelevässä raportissaan, että iskun valmisteluun valmistautuvan yksittäisen toimijan riskin arvioiminen edellyttää sellaisten käyttäytymismallien, **esiintymisen tai puuttumisen tunnistamista**, jotka osoittavat sen, missä vaiheessa yksinäisen toimijan polkua hän on iskun valmisteluissa 1. EU:n komission RAN:n mukaan näiden tietojen jakaminen mahdollistaa käyttäytymismallien tunnistamisen.

(Radicalisation Awareness Network (RAN) -verkosto on Euroopan neuvoston alaisuudessa toimiva, väkivaltaista ekstremismia käsittelevä asiantuntijaverkosto.)

Yksittäisen toimijan polku

- Trauma, nöyryytys, loukkaus
- Kostonhalu, maineen tavoittelu

- Vainoavaan ulkopuoliseen ryhmään
- Muuntuminen hyökkäyksen kohteeksi

- Hylätyksi joutuminen/hylkääminen ryhmän toimesta
- Ryhmän epäonnistuminen omilla viesteissään?
- Psykologinen eristäytyminen
- Päätös toimia yksin

- Mobilisaatio
- Uhrista rikoksentehtäjäksi

Aikeellinen ajattelumalli

- Muuttuminen uhrista rikoksentehtäjäksi
- Vakaumuksen jyrkkyys
- Yhteyksien katkaisu perheeseen ja ystäviin
- Paatos ohittaa vuoropuhelun
- Myötätunto ja ilo/huumori katoaa
- Hyökkäyksen suunnittelu alkaa

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

4. Miten tunnistaa ääriliikkeiden merkit?

Tunteitamme koetellaan joskus äärimmäisillä testeillä. Kun viha kasvaa liian voimakkaaksi, se voi joillakin johtaa hitaasti eristäytymiseen, asenteiden muuttumiseen ja joskus jopa toisten hylkäämiseen, olivatpa he keitä tahansa. Silloin pahinkin tapahtuma voi olla mahdollinen!

Jos huomaat, että joku eristäytyy yhä enemmän:

- menettää yhteyden perheeseen
- puhuu salaliittoteorioista
- radikalisoituu

Voit ehkä auttaa heitä:

- yritä pitää heihin yhteyttä
- puhua hänen ystävilleen
- ilmoittaa huolenaihe hänen vanhemmilleen tai perheelleen
- ääritapauksissa otettava yhteyttä radikalisoitumisen ehkäisemiseen tarkoitettuun paikalliseen puhelinnumeroon.

Siten tästä kaikesta voi muodostua pelkästään huono muisto.

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

5. Miten ymmärtää (tunnistaa) merkkejä vaarallisia aineita käyttävän hyökkäyksen valmisteluista?

Kemiallisten, biologisten, säteily- tai ydinvoimaan liittyvien tapausten (CBRN-onnettomuuksien) ominaispiirre on, että niitä on vaikea havaita tai tunnistaa alkuvaiheessa. Hyökkäyksessä käytetyt vaaralliset aineet voivat olla hajuttomia, värittömiä ja mauttomia, joten altistumista ei välttämättä havaita heti.

On olemassa joitakin indikaattoreita, jotka voivat viitata mahdolliseen CBRN-tapahtumaan:

- Epäilyttävät laitteet tai pakkaukset (erityisesti johdot, ilmapullot, jauheita tai nesteitä sisältävät säiliöt);
- Öljyinen pinnoite, jauhe tai geelimäinen aine alttiilla pinnoilla;
- Selittämätön, luvaton ruiskutus alueen yläpuolella (pienkoneista tai lennokeista);
- Selittämättömät alueelle kuulumattomat hajut (karvasmantelit, persikan ytimet, niitetty heinä, leikattu ruoho);
- Pahoinvointi, hengitysvaikeudet, sekavuus;
- Selittämättömät lääketieteelliset oireet (silmien kipeytyminen, päänsärky, oksentelu, muut kuin lämpöpalovammat, ihoärsytys);
- Sairaantuneet tai kuolleet eläimet alueella;
- Matalat pilvet tai sumu, joka ei liity hetkiseen säähän;
- Selittämättömät pölypilvet;
- Kuihtuneet kasvit.

CBRN-tapahtumat voidaan tunnistaa myös silloin, kun ihmiset ovat romahtaneet ilman selvää selitystä 1-2-3-protokollan avulla:

- **1 loukkaantunut** – annetaan ensiapua tavalliseen tapaan.
- **2 loukkaantunutta** – oltava varovainen ja etsittävä muita CBRN-materiaaleihin viittaavia indikaattoreita.
- **3 tai useampia uhreja** – epäillään CBRN-materiaalien käyttöä, etsitään muita indikaattoreita ja haetaan asiantuntijoiden neuvoja ja tukea.

Eläinten tai kasvien äkillisen kuoleman pitäisi ehdottomasti huolestuttaa sinua.

Rafal Kowalczyk based on © Anatoliy Gleb, © Iakov Kalinin, © Mitand73, © humbak, © InputUX Adobe Stock

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

6. Uskonyhteisölle tarkoitettun paikan tarkastaminen epäilyttävien esineiden varalta

Mitä ja miten etsitään?

Uskonyhteisölle tarkoitettun paikan säännölliset tarkistukset ja etsinnät edistävät hyvää turvallisuuskulttuuria ja vähentävät riskiä siitä, että epäilyttäviä esineitä sijoitettaisiin tai että ne jäisivät pitkäksi aikaa huomaamatta. Erityistä tarkkaavaisuutta vaaditaan, jos saatte uhkauksen ja sen uskottavuudesta riippuen voitte päättää tehdä "etsinnän" epäilyttävien esineiden löytämiseksi. Tällaisissa tapauksissa:

- **Varmistetaan**, että on olemassa suunnitelmat tehokkaan etsinnän suorittamiseksi uhan sattuessa.
- **Määritä**, kuka tapahtumapaikassasi koordinoi ja ottaa vastuun etsintöjen suorittamisesta.
- **Aloita** etsintä kertomalla etsinnästä kuulutusjärjestelmän kautta (koodattuja viestejä käyttämällä vältetään tarpeettomat häiriöt ja hälytykset), tekstiviestillä, henkilökohtaisella radiolla tai **soittokierroksella**.
- **Jaa tapahtumapaikkasi** alueisiin, jotka ovat 1 tai 2 etsijän kannalta sopivan kokoisia. Ihannetapauksessa henkilökunnan olisi noudatettava etsintäsuunnitelmaa ja etsittävä pareittain, jotta varmistetaan, ettei mitään jää huomaamatta.
- **Varmista**, että etsintöjä suorittavat henkilöt tuntevat vastuualueensa. Alueella säännöllisesti työskentelevät henkilöt pystyvät parhaiten havaitsemaan epätavalliset tai epäilyttävät esineet.
- **Keskity** yleisölle avoimiin alueisiin; tilat kuten (vaatehuoneet, portaat, käytävät, hissit jne.), evakuointireitteihin ja kokoontumispaikkoihin, pysäköintialueisiin, muihin ulkoalueisiin, kuten lastauslaitureihin.
- **Kehitetään** henkilökunnalle sopivia tekniikoita, jotta se voi rutiininomaisesti tutkia julkisia tiloja herättämättä turhaa huomiota paikalla olevissa vierailijoissa. Jos harkitaan erikoisempia tekniikoita (kuten laukkujen etsintää sisäänpääsyn yhteydessä), saatetaan tarvita erityiskoulutusta, -välineitä ja -käytäntöjä (esimerkiksi mitä esineitä ei saa päästää sisälle uskonyhteisölle tarkoitettuun paikkaan).
- **Varmista**, että kaikki vierailijat tietävät, kenelle epäilyttävästä esineestä on ilmoitettava, ja että he uskaltavat ilmoittaa epäilyttävästä käytöksestä.

TÄRKEÄÄ!

Älä koske tai siirrä mitään epäilyttäväksi arvioitua esinettä
- aloita välittömästi evakuointi ja soita 112

Suunnittele toimenpiteet

© sutadimages Adobe Stock

Keskity yleisölle avoimiin alueisiin

Rafal Kowalczyk based on © Олег Фадеев Adobe Stock

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

7. Toimenpiteet, joihin on ryhdyttävä, kun epäilyttävä esine löydetään

VAHVISTA: jos siinä on tunnistettavia epäilyttäviä piirteitä. Käytä "HOT/KUUMA"- arviointia.

Onko se piilossa?	Kyllä / Ei
Onko se selkeästi epäilyttävä?	Kyllä / Ei
Onko esine tahallisesti piilotettu tai onko se ilmeisesti piilotettu näkyvistä?	Kyllä / Ei
Onko siinä näkyvissä johtoja, piirilevyjä, paristoja, teippiä, nesteitä tai kittiä muistuttavia seansseja?	Kyllä / Ei
Luuletko, että esine aiheuttaa välittömän hengenvaaran?	Kyllä / Ei
Onko se joitain tyypillistä , mitä voisit odottaa löytäväsi tästä paikasta?	Kyllä / Ei

Useimmat löytötavarat löytyvät sieltä, missä ihmiset kokoontuvat, joten kysy, onko joku jättänyt tavarat.

Jos esine arvioidaan pikemminkin vartioimattomaksi kuin epäilyttäväksi, tutki se tarkemmin ennen kuin käytät löytötavaramenettelyä, MUTTA jos "HOT"-arviointi saa sinut uskomaan, että esine on epäilyttävä, sinun tulisi...

SELKEÄ: lähialueella.

- Älä koske siihen
- Ota ohjat käsiisi ja siirrä ihmiset turvallisen välimatkan päähän. Jopa pienen esineen, kuten salkun, kohdalla siirry vähintään 100 metrin päähän esineestä alkaen keskeltä ja siirtyen ulospäin (häätätilanteessa voidaan suositella vähintään 200 metrin etäisyyttä, jos kyseessä on auton kokoinen räjähddeuhka, ja 400 metrin etäisyyttä, jos kyseessä on kuorma-auton kokoinen räjähddeuhka).

- Pidä itsesi ja muut ihmiset poissa esineen näköetäisyydeltä. Tämä on laajasti toimiva sääntö, mutta yleensä jos et näe esinettä, olet paremmin suojassa siltä.
- Mieti, minkä taakse voit piiloutua. Valitse jotain tukevaa ja pysy kaukana lasista, kuten ikkunoista ja kattoikkunoista.
- Alueen eristäminen

KOMMINIKOI: soita hätäkeskukseen.

- Kerro [_____] (vastuuhenkilön nimi ja rooli)
- Älä käytä matkapuhelinta tai radiota viidentoista metrin säteellä epäilyttävästä kohteesta.

VALVO: valvo pääsyä eristetylle alueelle

- Yleisön ei pitäisi voida lähestyä aluetta, ennen kuin se katsotaan turvalliseksi.
- Pyri pitämään silminnäkijät lähellä, jotta he voivat kertoa pelastuspalveluille, mitä he näkivät.
- Pyri saamaan heidän yhteystietonsa ennen kuin silminnäkijät siirtyvät pois.

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

8. Miten reagoida hyökkäykseen?

Reagoi terrori-iskun sattuessa! Nämä käyttäytymismallit voivat pelastaa henkesi, ennen kuin apu saapuu:

JUOKSE	PIILOUDU	INFORMOI
<p>Pakene, jos voit</p> <ul style="list-style-type: none"> Mieti mikä olisi turvallisin vaihtoehto: Onko olemassa turvallinen reitti? JUOKSE, ettei voi, niin PIILOUDU; Pääsetkö perille altistumatta suuremmalle vaaralle? <p>Auta muita ihmisiä pakenemaan, mutta älä anna heidän päättämättömyytensä hidastaa sinua</p> 	<p>Ellet voi paeta, PIILOUDU</p> <ul style="list-style-type: none"> Etsi suoja aseiden tulitukselta, esim. vankka tiilimuuraus / raskaat vahvistetut seinät. Jos näet hyökkääjän, hän voi myös nähdä sinut. Näkymättömyys ei kuitenkaan tarkoita, että olet turvassa. Luodit läpäisevät lasin, tiilen, puun ja metallin. <p>Sinun on piilouduttava, vaikka olisitkin lukitun oven takana</p> 	<p>Soita 112</p> <ul style="list-style-type: none"> Jos et pysty puhumaan tai äännelemään, kuuntele puhelun vastaanottajan antamia ohjeita. <p>Mitä poliisin on tiedettävä?</p> <ul style="list-style-type: none"> Mitä tapahtuu? Missä, tarkka sijainti? Missä epäillyt hyökkääjät ovat? Kuvaile epäiltyjä henkilöitä; Kerro loukkaantuneista/panttivangeista; Kerro rakennuksesta/ympäristöstä.
<p>Jätä tavarasi</p> <p>Älä yritä kuvata tapahtumaa, vaan – JUOKSE</p> 	<p>Sammuta valot ja hiljennä laitteet</p> <p>Ole hiljaa, hiljennä puhelimesi ja kytke myös värinätila pois päältä</p> 	<p>Seuraa poliisin ohjeita</p> <ul style="list-style-type: none"> Pysy rauhallisena Vältä äkillisiä liikkeitä, joita voidaan pitää uhkana. Pidä kätesi auki ja näkyvillä.
<p>Varoita ympärilläsi olevia ihmisiä ja estä heitä menemästä vaaravyöhykkeelle</p> 	<p>Lukitse ovet / rakenna este ja siirry kauemmas ovesta</p> <p>Jos et voi paeta tai piiloutua tilanteessa, joka vaarantaa henkesi, pyri estämään hyökkäys!</p>	<p>On mahdollista, että poliisi...</p> <ul style="list-style-type: none"> Osoittaa sinua aseella, Kohtelee sinua kovakouraisesti; Esittää sinulle kysymyksiä; Ei pysty erottamaan sinua hyökkääjästä; Poliisit evakuoivat sinut heti, kun se on turvallista.

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

9. Miten reagoida vaarallisia aineita sisältävään vaaratilanteeseen?

Reagoi, jos altistut vaarallisille aineille! Nämä käyttäytymistavat voivat pelastaa henkesi, ennen kuin apu saapuu paikalle:

1. Poistu paikalta

- **POISTU** alueelta ja etäänny kaikesta, mikä voi olla vaarallista, kuten: epätavalliset hajut, selittämättömät höyry- tai sumupilvet, kuolleet tai sairaat ihmiset tai eläimet öljypisarat tai -kalvot pinnoilla tai vedessä, epätavalliset materiaalit tai laitteet
- Jos olet ulkona, liiku kohtisuoraan tuulta vastaan.

2. Älä istuudu tai asetu makuulle

- Vaikka olisi olisikin huono, **ÄLÄ** istu tai asetu makuulle, sillä et välttämättä pysty sen jälkeen enää nousemaan ylös.

3. Mene ulos

- Jos olet sisätiloissa, yritä mahdollisuuksien mukaan päästä ulos raittiiseen ilmaan ja valitse lyhin reitti vastatuuleen päästäksesi pois vaara-alueelta.

4. Auta muita

- Jos näet huonovointisia tai pyörtyneitä ihmisiä, auta heitä poistumaan alueelta seuraamalla omia askeleitasi.

5. Poista varoen

- Heti kun olet turvallisella alueella, **POISTA** varoen päällysvaatteesi, sillä ne voivat olla saastuneita;
- **ÄLÄ** koske käsilläsi vaateen ulkopintaan;
- **ÄLÄ** anna vaatteiden ulkopinnan koskettaa kasvojasi, kun riisut niitä;
- **JOS MAHDOLLISTA**, yritä eristää vaatteet muovipussiin – esim. jätesäkkiin - tai jätä ne maahan ja poistu paikalta;
- **JOS ON MAHDOLLISTA**, **POISTA** vaarallinen aine iholtasi käyttämällä kuivaa imukykyistä materiaalia sen imeyttämiseksi tai harjaamalla se pois;
- **HUUHTELE** jatkuvasti vedellä, jos iho on kutiava tai kivulias.

6. Soita 112

- Käytä matkapuhelinta soittaaksesi hätänumeroon 112, kerro:
 - Tapahtumapaikka,
 - Sijaintisi (jos eri);
 - Mitkä vaaralliset aineet saattavat olla kyseessä.

7. Odota pelastushenkilöstöä

- **ODOTA** pelastushenkilöstöä ja noudata heidän ohjeitansa;
- Kerro hätäkeskukselle, missä sinä olet, kun he saapuvat auttamaan;
- **ÄLÄ** mene kotiin, koska saatat saastuttaa perheesi.

8. Älä mene lääkäriasemalle/sairaalaan

- **ÄLÄ** käy hoitolaitoksessa, sillä saatat saastuttaa muita ihmisiä ja lääkäriaseman/sairaalan henkilöstöä;
- Pelastushenkilöstö järjestää sinulle lähitöillä olevan paikan, jossa voit saada lääkärinhoitoa.

9. Älä koske

- **ÄLÄ** koske kasvoihisi;
- **ÄLÄ** koske kehenkään;
- **ÄLÄ** juo, syö tai tupakoi.

10 keinoa, jotka auttavat suojelemaan uskonnonharjoituspaikkoja

10. Miten ilmoitetaan mahdollisista merkityksellisistä tiedoista tai huolenaiheista?

Kaikentyyppisten uhkien osalta on välttämätöntä välittää tiedot asianmukaisille viranomaisille mahdollisimman pian. Hätätilanteessa monet silminnäkijät pyrkivät todennäköisesti ilmoittamaan asiasta pelastuspalveluille EU:n hätänumeron 112 (tai muiden paikallisten hätänumeroiden) kautta.

Jokaisella uskonnollisten tapahtumien järjestäjällä olisi oltava sovittu hätäsuunnitelma, mieluiten siten, että se olisi suunniteltu, testattu ja harjoiteltu paikallisten pelastuspalvelujen kanssa. Suunnitelmassa olisi määriteltävä, kuka on vastuussa oikea-aikaisen ja täsmällisen tiedon toimittamisesta pelastuspalveluille (esim. pappi/imaami/rabbi, turvallisuuspäällikkö tai nimetty "tapahtumapäällikkö"). Suunnitelmassa olisi myös kuvattava viestintämenetelmät ja -kanavat, joita käytetään hätätilanteessa tiedonsiirtoon järjestäjän ja uskonyhteisölle tarkoitettujen paikkojen vastaajien välillä. Suunnitelmassa olisi kuvattava, miten henkilökunta ja/tai vapaaehtoiset antavat tietoa havaituista uhkista, miten heidät on koulutettu ja kenelle he antavat tietoa kaikista kehittyvistä tai todellisista hätätilanteista.

ETHANE-raporttirakennetta voidaan käyttää parhaiden saatavilla olevien tietojen antamiseen hätätilanteesta:

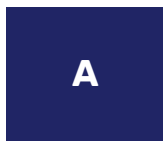
Tarkka sijainti (Exact location) – tarkalleen missä uhka/hyökkäys on, mihin osaan palvelupaikkaa/rakennusta/rakennuksia uhka kohdistuu, raportointi siitä, missä hyökkääjät on viimeksi nähty ja minne he olivat menossa.

Tapahtumatyyppi (Type of incident) – minkä tyyppinen tapahtuma/uhka/hyökkäys (epäilyttävä paketti, pommiuhka, aktiivinen ampuja, teräaseella tehty hyökkäys jne.).

Olemassa olevat tai epäillyt vaarat (Hazards present or suspected) – mitä vaaroja/potentiaalisia vaaroja tilanteeseen liittyy (mahdolliset räjähteet, nähdyt/käytetyt aseet, epäilty CBRN-materiaalien vapautuminen jne.), hyökkääjän (hyökkääjien) kuvaus (kuvaukset).

Kulkuyhteydet (Access) – turvalliset reitit (mitkä ovat parhaat reitit hätätilanteessa tapahtuvaa kulkua ja poistumista varten (otetaan huomioon pelastuspalvelujen aiemmin hyväksymien/hallussaan pitämien suunnitelmien vaihtoehdot)).

Loukkaantuneiden määrä, tyyppi ja vakavuus (Number, type, severity casualties) - kuinka monta ja minkä tyyppisiä vammoja?

Paikalla olevat ja tarvittavat hätäpalvelut (Emergency services present and those required) - mitkä ja kuinka monta hätäpalvelua on paikalla, tarkennetaan, mitä muita tarvitaan ja kuinka monta hätätapahtumien erityisten uhkien, vaarojen ja vaikutusten vuoksi.

Kun epäillään, että CBRN-materiaaleja on mukana, on myös tärkeää ilmoittaa asiasta pelastuspalveluille:

- Miksi CBRN-materiaalien vapautumista epäillään?
- Kuka löysi epäilyttävän paketin, postin/kirjekuoren tai aineen ja miten niitä on käsitelty ja siirrelty?
- Mitkä ovat paikalliset sääolosuhteet, jotka voivat vaikuttaa hätätilanteeseen (kuten sade, tuulen suunta, lämpötila)?
- Onko paikka/rakennus/tapahtuma todennäköinen hyökkäyksen kohde?
- Onko hyökkäyksestä tai CBRN-materiaalien mahdollisesta käytöstä tullut viestejä tai tiedustelutietoja?

Sääolosuhteet voivat vaikuttaa hätätilanteeseen

© mhp Adobe Stock

Uhka tai hätätilanne voi aiheuttaa stressiä ja emotionaalisia reaktioita; ilmoittajia olisi kannustettava pysymään rauhallisina, kun he tekevät ilmoituksiaan pelastuspalveluille (tai tapahtumapäällikölle). Heidän tulisi antaa tarkkoja ja täsmällisiä tietoja kommunikoidessaan ja vastata kaikkiin kysymyksiin parhaan kykynsä ja tietämyksensä mukaan (ja sanoa, jos he ovat epävarmoja jostakin asiasta). Jos he tekevät raporttia puhelimella (tai radiolla), heidän on pysyttävä yhteydessä, kunnes he saavat selkeän viestin, jonka mukaan he voivat sulkea puhelimen ja lopettaa keskustelun. Heidän on sen jälkeen toteutettava kaikki heille annetut ohjeet ja pysyttävä tarkkaavaisina, jos pelastuspalvelut tai onnettomuuden johtaja ottaa heihin uudelleen yhteyttä saadakseen lisätietoja tai päivityksen. Jos tilanne muuttuu, heidän on otettava uudelleen yhteyttä hätäpalveluihin, jotta nämä voivat järjestää lisää tai muita vastauksia ja päivittää vastaajat, jotta nämä voivat mukautua muuttuviin olosuhteisiin.

The ProSPeReS konsortio

Turvallisuusasiantuntijat, turvallisuustutkimus ja akateemiset laitokset, teknologisten ratkaisujen ja palveluiden tarjoajat

Lainvalvontaviranomaiset (LEA)

Uskonnolliset järjestöt

prosperes.eu

This project is funded by the European Union's
Internal Security Fund – Police under Grant
Agreement No. 101034230 – ProSPeReS